

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hónap - - - 1 kor. Egy hónap - 1 kor. 50 Hfl.
Negyedévre - - 3 - Negyedévre 4 - 50 -

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és Iptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A harcmezőre.

Debreczen, december 7.

A füstös gőzben, amely pénteken este a debreczeni vasúti pályaudvarra belepte, megállt a katonavonat. A kocsik egészen úgy voltak megrakodva, ahogy hadgyakorlatok idején; csak a legények voltak kevésbé jókedvűek, mint manőver évadján. A katonák, akik a stani-lauai tüzérszázadokból utaztak Debreczenen át, nem próbálták háborúba mentek, hanem a puskaporszagra éhes, életveszedelemmel túszerűen, görbe országba: Boszniába. Teljes fegyverben, ütökzetekre elkészülten indultak el a békés garnizónokból, ahol délután pikkoló mellett olvassa a háborus híreket a polgár. A halál mezőre szólította a mi vércinkeket a parancs ereje.

Abogy a beteg megtudja, mi az egészség, — mi most megérezte, hogy mi a béke. Amíg semmi sem zavarta az országok fölötti békét, ki sem látta ezt az értéket. És a polgári egykedvűség megszerette a hadsereg bántását. Kedves volt a katonai copf csipkedése. És nagy önfeláldozással tehernek vallotta a polgár a hadsereget. És mert nem volt rá szükség, elfeled-

tük, hogy ez a rossz szükséges. Csak azt éreztük, hogy rossz. De most, ebben a végzetes decemberben megérezte, hogy a hadsereg az valami szükséges rossz.

Abogy elindultak a harcmezőre a katonák, a könnyektől nedves, megrázó pillanatban sok mindent átértettünk, aminek nem értése elválasztotta tőlünk a mi katonáinkat. — Azt hittük eddig, — hogy csak gögből csörren az aszfalton az akard, hogy csak a bajusza ápolásához ért a tiszt, hogy csak az asszonyok körül tud hódítóan forgolódni, hogy csak kegyetlenkedni tud a hatalmi mámorban, hogy csak haszon és munka nélkül tetszelgi át az életet, hogy — mert háborút a legöregebbje sem igen látott — nem is annyira katoná, mint inkább hivatalnok. Most valahogy, önkéntelenül, másra jöttünk rá. Ma rájöttünk, hogy nemcsak hivatalnok a tiszt. Ezt erősen hittük eddig. Mert a legbuzgóbb katonatiszt is az irodában kellett, hogy kifejtse szorgalmát, tudását. Eletpályá lett a katonáskodás; hivatalnok lett a tiszt, mert nem volt más tennivalója.

És ahogy a ködös idegenbe furakodott a katonákat vivő vonat, kö-

vetelőn elének állt a belátás. Annak a belátása, hogy igenis nem hivatalnokok ezek a katonák. Itt vesztegeltek, a folytonos készülődésben forgácsolták el életüket s egyszer csak jön a parancs és a kardja, a kardja, az élete mindnek kész a tusára, a balálra! Az a kard csöröghetett büszkén az aszfalton, mert ma, ha kell, kiröpül a hüvelyéből. Töltötte idejét udvarlással a hadnagg, mert az a mell ma kiált a golyók elé.

A vonat megy a háborus határ felé és mireánk valami megértés száll. Megértjük és megöleljük azokat a büszke fiukat, akik a korzóról a golyók mezejére lépnek. Hogy mi, békés polgárok megmaradjunk otthonunkban és olvassuk a háborus híreket.

Hentaller mentelmi ügye. Budapesti tudósítónk táviratozza: Hentaller Lajos országgyűlési képviselő Vörös Lászlóval felmerült ügyéből kifolyólag ma levelet intézett Justh Gyula Házelnökhez, amelyben maga kérte mentelmi jogának felfüggesztését. Azért teszi ezt — ugymond — mert nem akarja, hogy a dolog olybá tűnjék föl, mintha ő a sajtópör alól ki akarna bujni.

A gyilkos.

— A legkülönösebb büntett, — beszélt Morange, — az én praxisomban a Miromesnil-utcai volt. Az újságok bőven tárgyalták az esetet, egy nőt megfojtottak egy nyilvános házban; de azok a körülmények, amelyek a gyilkosságot okozták, mindig rejtve maradtak a publikum előtt.

— Sadizmus? — kérdeztem.

— Nekem is ez volt az első gondolatom. S az esetet eleinte közönségesnek láttam volna. . . ha az áldozat neve és társadalmi állása, amit azonnal siettem megtudni, nem ejtett volna gondolkodóba. A jobb társasághoz tartozott, melyet különben sokszor megbotránkoztatott rettegetes kalandjaival s amelyet egy pár hóval azelőtt a férjével együtt ott is hagyott, hogy a maga kénye szerint éljen. . . Szóval egészen romlott volt. A gyilkosból pedig ötvenesnek látszott és minden ellenállás nélkül fogatta el magát, nem lehetett kivenni semmit. Háromszor vagy négyszer járt azelőtt abban a házban, ahol beszélt, különben is egészen angolnak látszott a borotvált arcával és csak az az egy különös körülmény volt, hogy

mindig ugyanazt a nőt kereste, az áldozatot. Ebből mindjárt bizonyos következtetéseket kellett levonnom, s közben az antropometriai vizsgálat arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy a férfi arca elvált változtatva.

Igen, épen mint egy művész, csodálatos finomsággal és ami legfuresőbb, nem fiatalabbá, hanem vénebbre. Mikor az igazi arccal jeletem meg, nem látszott többnek negyven évesnél s annyira külsőben az előbbi arctól, hogy egyáltalán semmi hasonlóságot föl nem lehetett volna rajta fedezni. Ki volt? Mire ez az álarc? Szép tér a találgatásoknak. Előbb azt hittem, arra való, hogy az ártatlanságát bizonyíthassa s előre megfontolva teite, de nem, soha egy szó védekezést nem mondott. Tehetetlen, erőtlén bábnak mutatta magát. Végre az a következtetés látszott legbiztosabbnak, hogy nemcsak látszott legbiztosabbnak, hogy nemcsak közönséges szenvedélyből elkövetett gyilkosságról van szó, hanem hogy ismerte az asszonyt, de jól ismerte a férjet is. Az ember azonban nem vallott, rajta csak annyi látszott, hogy föl a botránytól. A szolgák, akikre támaszkodhattam volna, semmit sem tudtak, mindössze mégis annyit, hogy uruk öröklén szerette fele-

gét, többször megbocsátott neki, nem tudta rászáni magát, hogy elváljon tőle, s mikor a felesége otthagya, egy ideig az esztét féltették. Hanem azt megtudtam tőlük, hogy urnőjük volt komornája, egy ügyes leány, mindenbe be volt avatva. Megidéztem a leányt s csakugyan azt vallotta, hogy ő ismerte urnőjének majd minden kedvesét és ha megláthatná meg tudná mondani, ki. Odaadtam neki a gyilkos arc képét, figyelmesen nézte, gondolkodott, türelmetlenül, mint akkor szokott az ember, ha tud valamit és nem akad a nyelvére.

— Igen — mondta, — ismerem. Bizonyos, hogy már láttam ezt az urat. Kedvese-e madamenak? Nem, nem hiszem. De ha megláthatnám, talán megtudnám mondani.

Előhozattam a vádlottat. A leány ránézett, meglepődve felkiáltott; majd úgy látszott, mintha haboznék s egyszerre megszólalt:

— De hisz ez monsieur.

Vártam valami meglepetést, de ezt nem hittem volna. A lány újra állította, hogy igaza van; hiába volt levágva a szakála, befestve a haja, megismerte arégi urat, akit kerestem.

Füster és Csemege
fióküzletünk
Péterfia-utca 42-44 szám alatt

megnyílt.

DEUTSCH ALBERT és FIA
Alapított 1866.
Főüzlet Hatvan-u. 9. sz.

A költségvetést megszavazták.

Az igazságügyi, honvédelmi pénzügyi tárca.

A képviselőház ülése.

A mai nappal befejeződött a 909 évi költségvetés tárgyalása. Az igazságügyi, honvédelmi és pénzügyi tárcákkal foglalkozott a Ház s a felszólalók édes keveset háborgatták a tárgyalás rövid menetét. Itt ott ugyan még hallottunk olyasfélét, hogy önálló magyar bank, a boradó eltörlése stb.

De a vége mégis csak az lett: a Ház a jövő évi költségvetést elfogadta.

A képviselőház üléséről szóló tudósításunk a következő:

Návay Lajos elnök tíz órakor nyitja meg az ülést.

Az igazságügy tárca

Folytatják a múlt hét szombatján megkezdett igazságügyi tárca költségvetésnek tárgyalását.

Nagy Dezső: A készülő új polgári perrendtartásról beszél. Reméli, hogy ebből a javaslatból, amelyet ma a bizottság tárgyal, még ebben az ülészakban törvény lesz. Az új rendtartás sokban modernizálni fogja törvénykezési eljárásunkat. A bírák folytonos szaporításának is elejét veszi, majd a javaslat. A járásbíró-ságokról és az ügyvédi rendtartásról szól ezután. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés).

Pop. Cs. István: A költségvetést politikai okokból nem fogadja el. Nem osztja azt a felfogást, hogy a bíróságok tuhálmozottságán azzal könnyítsenek, hogy fontos ügyeket elvegyenek nagy hatáskörűkből. Például végzetes hiba volna annak az ötletnek effektuálása, hogy az örökösödési és telekkönyvi ügyeket is elvonják a bíróságoktól.

— A férjet?

— A férjet! Akinek különösen eszébe sem jutott, hogy tagadjon. De lassankint megtudtam tőle, nem vallomásképen, — nagyon is össze volt törve, — hanem bizalmas beszélgetésekből egyet mást, amiből fölépíthetem az egészet. Képzeld el a legvadabb szenvedélyt, ami férfit győzthet. Boldog szerelmet, amit később megzavar a féltékenység. Jelentek, civódások következnek, amelyek miatt a feleség visszahúzódik s a vége az, hogy otthagya, örülten a kétségbeeséstől, a féltékenységtől, dühítve attól a gondolatától, hogy joga egyedül neki van rá s ez az asszony, aki egyedül az övé, másnak adja magát, mindenkinek, csak neki nem. És nincs gondolata más, csak ez: őt bírni, bírni még. És úgy tett. Mint idegen, becézgette, simogatta, meglopta tulajdon birtokát, megölte a tulajdon örömet s ölelte azt, aki őt visszalökte s mindenkié volt. Ah! utálatos diadal! Elképzeld ezeket a rettenetes percek, ezeket a dühvel és gyönyörrel telt pillanatok, a szerelemnek és a bosszúnak az érzését egy pillanatban, a diadal gögjét és a becselenség gyalázatát, az eget és a poklot:

A pornográfia.

Giesswein Sándor: Az erköcstelen tartalma könyvekről szól. Párisban egy külön irodalom van, amelyet balkáni irodalomnak neveznek és amely azzal foglalkozik, hogy pornográf könyveket szállít a Balkánra. Ennek az irodalomnak, amelyből a franciák egy sort sem olvasnak el, főpiaca Magyarország. A költségvetést elfogadja.

Több szónok nem lévén feliratkozva, az elnök bezárja a vitát.

Az igazságügyminiszter válasza.

Günther Antal: Az elhangzott beszédekre reflektál. Örül, hogy a felszólalók egyetértően bizalommal vannak iránta. (Helyeslés.) A polgári törvénykönyvből reméli, rövid időn belül törvény lesz a bírói létszámról szól, amelyről állíthatja, hogy sehol oly magas létszám nem létezik, mint itt. Szól a bíróságok ügyköréről, amelynél azt konstatálja, hogy anómáliák vannak. Oda konkludál, hogy a bírói szervezet rövid időn belül, kevesebb költséggel, kisebb létszámmal, gyorsabb ügymenettel reformálni fogja. (Helyeslés.) A bírósági szervezet kell, hogy modernizálva a fokozott bizalomnak megfelelően. Aközponti járásbíró-ság eszméjét helyesli és reméli, hogy tavaszra fel is állítja azt a fővárosban. Pop Cs. Istvánnak kijelentheti, hogy az ügyészség menén abban hagyja az izgatási percek, amint ők is megszüntetik az izgatásokat. Az új sajtótörvényt már a jövő tavasszal reméli beterjeszthetni. A teljes sajtószabadság elve nem fog foglaltani a javaslatban. (Helyeslés.) A sajtószabadság azonban nem fog menedéket nyújtani a pornográfának, amelyet kérielhetetlenül üldözni fog. A legliberalisabb újszeretettel foglalkozik minden előforduló reformneveléssel. Kéri a költségvetés elfogadását.

A Ház elfogadja a költségvetést mire a részletes tárgyalás következik.

Csitáry Béla az új bányatörvényt sürgeti, majd a Ház az összes teteleket elfogadta.

A honvédelmi miniszter.

Ezután rátértek a honvédelmi tárcára.

— De hát a büntett?

— Eh! aminek el kellett következnie, elkövetkezett. Hogyan? Nem tudom. Talán az asszony emlékezni kezdett, talán felismerte a maszkot. De inkább azt hiszem, hogy a férfi, elvadulva ez örömtől, amelyek az övéi voltak és mégsem az övéi, bosszúra szomjazott. Bizonyosan lehetetlenre vágyott és áhitozott: azt akarta, hogy ezek az örömtök igazán az övéi legyenek s ha nem szabad beleegyezésből, hát erővel elvéve. Vagy a győzelem zavarta meg. Egy perc, amelyben nem érez mást, csak a maga győzedelmese erejét; az örütség megbénította az esztét; tartámadt előtte a bűn, a sárka szörnyeteg, amely mindig él legfőlebb ha alszik, végigfutott a karján, a kezén, amely összeszorult az asszony torkán, míg végre nem látott mást a kezében, mint egy tehetetlen, élettelen tömeget.

— Bezárták? — kérdeztem, amint Morange elhallgatott.

— Nem. Megölte magát. Megfojtotta magát, épen úgy, mint a feleségét.

És gondolkozva tette hozzá:

— Ugyanaz a vég, ugyanazok az indulatok: ez volt a valódi szerelem!

Jean Reibrach.

Semsey László gróf röviden ismerette a tárcát s elfogadásra ajánlotta analízisinkább — ugymond — mert ugyanolyan mint a tavalyi. A Ház a honvédelmi tárcát elfogadta.

A pénzügyi tárca.

Következett a pénzügyi tárca.

Hoitsy Pál előadó ismertette a költségvetést.

Zachariás János volt az első felszólaló, aki az önálló magyar bankot és a tisztviselői pragmatikát sürgette. Majd Bernáth Imre a borítaladó eltörlését kérte.

Wekerle Sándor kijelentette, hogy az adótörvény reformálására szorul ugyan, de eltörlöni nem lehet, mert az államnak husz millió jövedelme van belőle. Ezután a költségvetést részleteiben és általánosságban elfogadták.

A költségvetést elfogadták.

Justh Gyula elnök ezután jelentette, hogy a 909. évi költségvetést a Ház elfogadta s ezzel a sürgősség megszűnt. Kisebbségi ügyek tárgyalása után az ülés kevéssel öt óra előtt véget ért.

A református istentiszteletek ideje és a délelőtti tanítás.

Az egyháztanács ülése.

A református egyház presbitériuma vasárnap délelőtt ülést tartott, melynek két érdekes tárgya volt. Az egyik a vasárnapi istentiszteletek reformja, a másik a református iskolákban a délelőtti tanítás behozatala.

A debreczeni református hívek egész serege kérte a presbitériumot, hogy a vasárnapi és ünneprapi istentiszteleteket 9 órától tegyék át 10, vagy 11 órára, hogy az istentiszteleteken azok is részt vehessenek, akik 9 órára még nem mehetnek el a templomba. Az egyháztanács a 9 órai kezdetű istentiszteleteket megtartotta, de úgy határozott, hogy a kistemplomban 11 órakor is fog tartatni istentiszteletet.

Ugyancsak hosszú vita tárgyat köpezte a tanítótestület azon kérése, hogy a délelőtti tanítást hozza be a presbitérium az iskolákban. Az egyháztanács elutasította a kérést, jöllehet ez a rendszer igen jól bevált más iskolákban.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Simonffy Imre főgondnok és Dicsőfi József lelkész elnökölt.

(Az istentiszteletek ügye.)

Az ülés megnyitása után Somogyi Pál főjegyző olvasta fel dr. Boldizsár Kálmán kérvényét, amely azt a javaslatot foglalta magában, hogy vagy minden, vagy legalább a központi fekvésű templomokban az istentisztelet 10 órakor kezdődjék.

K. Tóth Kálmán kifejtette annak a szükségességét, hogy az istentiszteletek ne 9 órakor kezdődjenek. Erkölcsei kötelességnek kell tartani, hogy senkit se zárjanak ki az Isten igéjének hallgatásától, mondotta K. Tóth Kálmán, már pedig sok panasz érkezett a lelkészi karhoz, hogy a templomba 9 órakor nem

meg lehetnek. Ezeket hallgatni. Oláh Károly indítványát azzal el, hogy a rendtartása mellett 11 órakor is har értelembe szől Juhász Ignác. A presbitériumban, hogy a rendkívül a Kistemplom lesz istentisztelet napokat, amikor csak a presbitérium újévtől kezdve l (A tanítótestület, hogy a délelőtti presbitérium már a volt kintüve, de tagok nem voltak ezért tüzték ki a tárgyalását a te. Az iskolaszék a presbitérium elé a kérvényét, me tett a presbitérium való délelőtti t a presbitérium helyesebbek.

Aranyplakett

A Történelmi

Diszülés

A Magyar vasárnap délelőtti üléstermében t. t. elnöklésével Thaly Kálmán netirónak remek tottiak át, azok ráséül, amelyek kőci Ferenc felek hazaszál itá

A diszülés totta meg s me ányújtotta Taa Thaly Kálmán a megtszítettégyar író alig é

Életének azok, — ugymond vak hazahozatás, amelyet megközelíti az ságot.

Thaly Kálmán zéssel fogadta a nek soraiban sz tudományos, író ségei.

A Magyar az ünnepen Ber elnök és Deinr viselték.

Kitüntetés mán számos üdvözlő távirat Borovszky Sándor Farkas Elek a Délvidéki Magyar köre, Thallóczy rolyi Árpád. Mátemi tanár.

Nincs már gondja

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet mindenemű fegyvereket, gramofonokat, hangszereket, fényképező gépeket, látosoveket és valódi Meidinger kályhakat, a minták láthatók Schwartz fele pipa üzletben a városházával szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Diszkrétio biztosiva.

mehetnek. Ezeket a panaszokat meg kell hallgatni.

Oláh Károly a lelkészi karnak az indítványát azzal a módosítással fogadja el, hogy a rendes istentisztelet meg-tartása mellett a Kistemplomban még 11 órakor is harangozzanak be. Hasonló értelemben szólottak még Komlósi Artúr Juhász Ignác.

A presbytérium úgy döntött ez ügyben, hogy a rendes 9 órai istentiszteleten kívül a Kistemplomban 11 órakor is lesz istentisztelet, kivéve azokat a vasárnapokat, amikor urvacsora-osztást tartanak. A presbytériumnak ez a határozata újévtől kezdve lép érvénybe.

(A délelőtti tanítás.)

A tanítótestületnek az a kérvénye, hogy a délelőtti tanítást hozza be a presbytérium már a múlt presbyteri gyűlésre volt kitűzve, de akkor még a presbyteri tagok nem voltak kellően tájékozva és ezért tüzték ki ennek a kérvénynek a tárgyalását a tegnapi presbyteri gyűlésre. Az iskolaszék pártolólágg terjesztette a presbytérium elé a tanítótestületnek ezt a kérvényét, melyet azonban nem teljesített a presbytérium. Itt az egyfolytában való délelőtti tanítás ügye esellett, mert a presbytérium a régi rendszert tartotta helyesebbnek.

Aranyplakett Thaly Kálmánnak.

A Történelmi Társulat ünnepe.

Diszülés az Akadémián.

A Magyar Történelmi Társulat vasárnap délelőtt az Akadémia elsőemeleti üléstermében Teleky Géza gróf v. b. t. t. elnöklésével diszülést tartott, amelyen Thaly Kálmánnak, a kiváló történetírónak remekmű aranyplakettet nyújtottak át, azoknak az érdemeinek elismerésül, amelyeket Thaly Kálmán II. Rákóczi Ferenc fejedelem és társai hamvainak hazaszállítására szerzett.

A diszülést Teleky Géza gróf nyitotta meg s megnyitó beszéde keretében átnyújtotta Thaly Kálmánnak az emléket. Thaly Kálmán megemlékezésként meg a megtiszteltetést, amelynek külön magyar író alig érhet.

Életének legszebb napjai voltak azok, — ugymond — amelyeket a halmok hazahozatalával eltöltött. A boldogság, amelyet mai kitüntetésé miatt érez, megközelíti az akkor érzett nagy boldogságot.

Thaly Kálmán beszédét lelkes éljenzéssel fogadta az ünneplő közönség, amelynek sorában számosan voltak a magyar tudományos, író és művészvilág előkelőségei.

A Magyar Tudományos Akadémiát az ünnepen Berzevitz Albert v. b. t. t. elnök és Deinrich Gusztáv főtitkár képviselték.

Kitüntetésé alkalmából Thaly Kálmán számos üdvözlő táviratot kapott. — Üdvözlő táviratot küldtek a többi közt: Borovszky Samu a társulat főtitkára, Farkas Elek felsőbányai postamester, a Délvidéki Magyar Írók Arany János köre, Thallóczy Lajos osztályfőnök, Károlyi Árpád. Márkl Sándor kolozvári egyetemi tanár.

Debreczeni urilányok réme.

A péksapkás szatir.

Hol van a rendőrség?

Fellázítóan botrányos üzemeket folytat Debreczenben egy csavargó ember, aki maholnap lehetetlenné teszi Debreczenben azt, hogy urilányok, vagy uriaszonyok férfi kísérel nélkül mehessenek végig az utcákon — fényes nappal. — Az ember egész lelkében felháborodik, ha hallja, micsoda elképzelhető undorító módon inzultálja ez az állat-ember a debreczeni urilányokat és asszonyokat.

inzultások az utcán.

Mintegy két hét óta garázdálkodik ez a veszedelmes ember Debreczenben. Ha egy urilány egyedül végigmegy az utcán, utána indul és a háta mögött leirhatatlanul drasztikus szavakkal inzultálja. A megrémült lányok persze nem mernek szembeszállni vele, hanem futnak előre. Ez azonban nyomukban van és a szemérmét sértő kifejezések egész szótárját rájuk szórja. De ezzel nem elégszik meg, hanem arcpirító ajánlatokkal üldözi őket s hiába próbálnak menekülni előre, mindenesetre előkerül.

Kék munkáskötényt hord és péksapka van a fején. A rendőrök már jól ismerik és mégsem gátolják meg az inzultusait. Különösen a melléku cákon garázdálkodik, ahol oly botrányos dolgokat csinál, hogy azokat tollal leírni lehetetlen.

A megtámadott urilányok és asszonyok tehetetlenek vele szemben, mert míg rendőrt találnak, ez a perverz ember halálra rémíti őket.

Mit tud a rendőr?

A panaszok folytán, melyekkel uriaszonyok fordultak hozzánk, érdeklődni kezdtünk Debreczen utcáinak ezen réme után. Ma délben lapunk egyik munkatársa kikérdezett egy, a Piac utcán posztoló rendőrt.

A rendőr a leírás után ráismert.

— Ismerem — mondotta a rendőr — ezt az embert. A napokban egy nőt szólított meg az utcán és ajánlatokat tett neki. A nő az eseregyével végigvágott rajta, mire az elfutott. A Piac-utcán nem igen mer garázdálkodni, hanem inkább a mellékutcákon.

A rendőr itt elmondta azokat a leirhatatlanul drasztikus dolgokat, amiket ez az ember véghez visz a nyílt utcákon.

A garázdálkodó ember nevét nem tudta, csupán annyit mondott róla lapunk munkatára előtt, hogy rendes foglalkozása nincs, hanem az Osztrák-Magyar Bank szolgája ad neki néha egy és más foglalkozást.

Ez az eset jellemző a mi rendőreinkre. Ismerik, tudják, hogy mily botrányos garázdálkodást folytat és a fülök bubját sem mozdítják meg, hogy ártalmatlanná tegyék.

Felhívjuk Végh Gyula főkapitány és Boldizsár Kálmán dr., a büntügyi osztály vezetője figyelmét ezekre a botrányos

üzelmekre. A város közönségének érdeke parancsolja, hogy azonnal ártalmatlanná tegyék ezt a csavargót.

Általános sztrájk lesz.

Tiltakozás a háboru ellen.

A szociáldemokrata párt rendkívüli kongresszusa.

A magyarországi szociáldemokrata párt a választó, jogi reformjavaslat ellen való küzdelme során több ízben fenyegetett azzal, hogy mindent elkövet, a legszélsőbb harcól sem riad vissza a jogfosztás megakadályozására. Fenyegetését beváltotta. Vasárnapra rendkívüli pártkongresszust hívott egybe, a melyen leirhatatlan lelkesedéssel, egyhangulag elhatározták, hogy Andrássy Gyula gróf törvényjavaslatának mai formájában való törvényerőre való emelkedését a javaslat képviselőházi tárgyalásának egy alkalmas pillanatában a politikai tömegsztrájk megvalósításával megakadályozza. Az általános sztrájk végrehajtásával a pártgyűlés a szociáldemokrata pártvezetőséget bizta meg és felhatalmazta arra, hogy a tömegsztrájk megkezdésének időpontját megállapítsa.

Ezen, a következményeiben rendkívül nagyfontosságú határozaton kívül a pártkongresszus az *annexióval szemben is állást foglalt*, tiltakozott a kalandos és lelkiismeretlen külpolitika ellen, amelylyel háborus veszedelmeket támasztottak és kimondta, hogy a *háborus készülődésre, a folytonos mozgósításra a munkásságnak megsokszorosodott erővel kell válaszképpen agitációját folytatnia.*

Még egy harmadik határozati javaslat is került a pártgyűlés elé. Ez Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek ama rendelete ellen tiltakozik, amelylyel a vssuti munkásoknak a szociáldemokrata párthoz való csatlakozását megtiltotta. A határozati javaslat sorsán azonban nem dönthettek, mert a hatóság képviselője nem engedte meg, hogy szavazás alá bocsássák.

Az általános sztrájkra vonatkozólag Kunfi Zsigmondnak következő határozati javaslatát fogadták el:

A magyarországi szociáldemokrata pártnak 1908. december 6-án Budapesten, az új városháza kö gyűlési termében megtartott rendkívüli pártgyűlése Magyarországon összes elayomott osztályainak nevében megállapítja, hogy mindazon tényezők, amelyek kötelezettséget vállaltak az általános egyenlő, titkos választójog megalkotására: *szószegést követtek el*, amiddön az ígért törvény helyett olyant készítettek, illetőleg olyanhoz járultak hozzá, amely se nem általános, se nem egyenlő, se nem titkos, amely a nép mai jogfosztottságát mindenben fenntartja, sőt azzal az alávaló fufanggal és gunnyal tetézi, hogy látszatra jogot ad a nének, annak értékét azonban a többes szavazatokkal

és a nyílt szavazással semmivé teszi. Megállapítja a pártgyűlés, hogy ezen szégyenletes, a népet nemcsak jogától megfosztó, de őt megalázní akaró törvényjavaslatnak, melynek nemcsak főelvei, hanem részletei is csak a jogfosztást szolgálják, a tervezése lehetővé tétele csak az illető tényezők teljes politikai és személyi becsstelensége mellett volt lehetséges. A pártgyűlés megbélyegezvé azt a sokszoros szöszegést, a népek azt a megcsalást és cserbenhagyást, amelynek a kormány választójogi tervezete létrejöttét köszönheti, kimondja, hogy ezt az új törvényt rosszabbnak, kérosabbnak ítéli az eddiginél is és ezért az öntudatos proletárság kötelességévé teszi a javaslat ellen való legmesszebbmenő s legélesebb fegyverekkel, megvívandó harcot. Ennek megfelelően kimondja a pártgyűlés, hogy Magyarország szervezett proletárságának kötelessége a javaslatnak mai formájában való törvényerőre emelkedésének megállítására a képviselőházi tárgyalásnak alkalmas pillanatában megvalósítani a politikai tömegsztrájkot. Ennek végrehajtásával a pártgyűlés a pártvezetőséget bizza meg, amelynek kötelességévé teszi, hogy agitációjával haladéktanul készítse elő erre a küzdelemre a tömeget, kötelességévé teszi, hogy a harc összes előfeltételeit megteremtse, a kivétel összes módozatait és részleteit megállapítsa és egyuttal fölhatalmazza a pártvezetőséget arra, hogy a tömegsztrájk megkezdésének időpontját megállapítsa, egyben szigorú kötelességévé teszi minden öntudatos proletárnak, hogy a harc sikere és pártunk lobogójának becsülete érdekében egész erejüknek és képességüknek latbavetésével álljanak az ügy szolgálatába és a pártvezetőség áldozatkész, habozás nélküli támogatásával és követésével diadalmassá tegyék a népjog ügyét.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Kedd: Ördög, vigjáték. B) bérlet. Szerda: Csókkirály, regényes daljáték. Ujdonság. C) bérlet. Csütörtök, Csókkirály, regényes daljáték. A) bérlet. Péntek: Boka-ünnepély. Hangverseny, Cigánybáró I. és felvonás. Szombat: Csókkirály, regényes daljáték. B) bérlet. Vasárnap délután: Gyermekek, szimfonia. Este: Csókkirály, regényes daljáték.

— **A színházi iroda jelentése.** Szerdán kerül színre először Stojanovics regényes daljátéka a Csókkirály következő szereposztásban. Királyné—Zilahiné, Don-Gombadillai—Kemény, Rumsrig Oat—Torma. Heemskeerk—Győre, Gizi leánya—Gyöngyi Jolán, Kisbiró—Gyöngyi Izsó, Fauzen katona—Kovács L. Miska—Rózsa Lili. Testőr hadnagy—Szilágyi. Hercegnő—Barabás Ella. II. felvonásban nagy táncgyűveleg I. Cicák tánca, előadja 6 nő és egy férfi. II. tánc divertemens, lejtik Perczel nővérek. Debreczen

a holdban, Than Gyula szerkesztő rendkívül mulattató látványos darabja, lesz a jövő hónapi műsor szenzációja. Az igazgatóság e kitűnő darabhoz teljesen új díszleteket csináltat és egészen új hatásozzenes számokkal tarkítja ezt a jóízű darabot. A színházi társulat legközelebbi drámai premierje Brienz hírneves darabja *Si nome* lesz. E kitűnő és hatásos drámából a próbák már megkezdődtek Békés Gyula szakavatott rendezése mellett.

A balkáni események és a külföld.

Az orosz külügyminiszter a helyzetről.

Megindult a teherforgalom Boszniába.

A balkáni eseményekkel kapcsolatos mozgósításról ma kevesebb hír érkezett. Annál intenzívebben foglalkoznak azonban a Balkán-ügygel a külföldön s így elsősorban Oroszországban, Iswolski orosz külügyminiszter szenzációs nyilatkozatot tett, amelyből világosan kitűnik az, hogy Oroszország sohasem járult hozzá az annexióhoz s nem is fog hozzájárulni. A Balkánügyekkel foglalkozó külföldi híreket különben az alábbiakban foglaljuk össze:

Az orosz külügyminiszter a helyzetről.

Berlin, december 7. A *Lokalanzeiger* jelenti Pétervárról: Iswolski ma egy tekintélyes orosz politikust fogadott, aki előtt következőleg nyilatkozott Oroszország balkáni politikájáról:

— Az orosz kormány Ausztria-Magyarország megegyezését Törökországgal Bosznia s Hercegovina annexiójára vonatkozólag sem közvetlenül, sem közvetve elő nem segítette, én Bosznia és Hercegovina végleges annexiójához Oroszország nevében sem előzetesen, sem pedig utólagosan hozzá nem járultam.

Oroszország mindig megmaradt a mellett, hogy a bosnyák kérdést csak a berlini szerződést aláírt hatalmak közbenjárásával lehet megoldani. Ezt a nézetet Anglia és Franciaország is osztják és ebben a tekintetben velünk Olaszország is szolidáris.

Az esetben, ha a hatalmak a tervezett konferencián fait accompli előtt fognak állani, Oroszország a balkáni államok részére kompenzációkat fog indítványozni.

Oroszországnak eltökélt szándéka, hogy Szerbiát és Montenegrot ez államok békés fejlődésének megóvása végett visszatartja a meggondolatlan lépésektől. Az a mozgalom, mely most ezekben az államokban megindult, nem népmozgalom, hanem dinasztikus. Ha Szerbia nemzeti önállóságát védi, a hatalmaknak őt ebben támogatni kell. Anglia még nem precízizozta álláspontját.

Anglia, valamint Franciaország és Oroszország közt formális szövetség készül. Erre szükség van, mert Németország és Ausztria-Magyarország balkáni politikáját most még intenzívebben támogatja.

A török bojkott

Pétervár, december 7. A nagyvezér következőleg nyilatkozott a Now. Wrmja konstantinápolyi tudósítója előtt:

— A bojkott addig fog tartani, míg Ausztria-Magyarország Törökországgal a bosnyák kérdésben meg nem egyeztet. Ez a nép akarata, melylyel szemben a kormány semmit sem tehet.

Megindul a teherforgalom.

A Máv igazgatósága közli, hogy Bosznia és Hercegovinába rendelt teherárúküldemények december hó 9-től kezdve ismét korlátozás nélkül fölvehetők és továbbíthatók.

A szerb—montenegro szövetség.

Belgrádból táviratozzák: A szerb kormány a múlt héten a Montenegroval kötött védő és dacoló-szövetség értelmében a már régebben küldött 1 millió dináron kívül küldött 300,000 dinárt.

Két affér egy beszéd miatt.

Allamtitkár és képviselő.

Magyaravatok a „hazudik” körül.

A kultuszbudget tárgyalásánál Somogyi Aladár képviselő beszédet mondott, melyben éles kritikával foglalkozott az Operaház dolgairól, de sok pletykát is elbeszél a többi közt Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkárról is kellemetlen dolgokat mondott.

A beszédre a Házban nyomban reflektált Apponyi Albert gróf, aki megvédte államtitkáráját, de azért az ügy ezzel nem intéződött el.

Másnap ugyanis az *Esti Újság*-ban vezérszöveg jelent meg, mely keményen lebecsmérelte Somogyi személyét, Molnár Viktor pedig a következő levelet intézte hozzá:

Tisztelt képviselő ur!

Ön a képviselőházban mondott beszédében beavatóit forrásra hivatkozva, azt állította, hogy én egy nőrokonomat beprotégáltam az Operához.

Kérem, közölje velem az Ön beavató forrása nevét, hogy megmondhassam neki, hogy hazudott. Tisztelettel Molnár Viktor.

Somogyi mind a két ügyet lovagias ténnyel terelte s tegnap Barna Izidort, az *Esti Újság* szerkesztőjét Bódy Gyula és Nemes Bertalan, Molnár Viktor államtitkárt pedig Nemes Bertalan és Madarász József képviselők által provokáltatta.

A lovagias ügynek ma volt a folytatása. Barna Izidor szerkesztő kijelentette, Somogyi Aladár megbízottai előtt hogy, bár a cikket nem ő írta, a felelősséget vállalja, azonban a bírósághoz utasítja Somogyi Aladárt.

Szives figyelembe!

Sok oldalról felszólításra bevezettem a saját természetű hajduági híres jóízű kóser fajboraimat zárt üvegekben való árusítására. m. p. Risting literje üveggel 34 kr. Kövidinka 32 kr. Zöld szilványi 40 kr. Izabella 36 kr. Burgondi vörös 40 kr. Ermelléki vörös 32 kr. Literés üvegeket drbként 4 kr. vissza. Teljes tisztelettel Weissenberg Hugó Tizenháromváros-u. 39. Telefon 634

Molnár V. jelentette, hogy Somogyi Aladár lovagias affér, lezárta a tárgyalást, a közt véget ért.

Sorsolás

Ezer korona

A holnap

A debreczeni évi kiállításán tegnap, hétfőn összesen tagok névleánya a követlenyeket huzta között az egyes utalványt oszt

Dr. Dereks 300 korona, Dávid Széllősi Ferenc Albertné 100 korona, dr. Szűcs Kálmán után tíz tag melynek értéke összeget dr. János nyerkék ezen érvényesül 11-én

Holnap, 8 óráig Veres állításon sétáló tanulójegyek

Egy sz

Kossuth Fe

Hogy pakt

Szerbiából, Belgrádból, a lom megindul örültségeit terjesztő hírek a bosszankodó kellett rajta. meséknek igazban csak mo

Egy Berlin grádi táviratval lepi meg suth Ferenc szerint Pasio

tette, hogy Tornicson spa nek kijelentet ovina anektament nem f eme örületes jelzi, hogy s is tudja bőségát.

Ennyit nem mérmetlen rá lehet lenező Olyan képtelen akarjuk hinni

Minde

Molnár Viktor államtitkár pedig ki jelentette, hogy a *hazudott* szót nem Somogyi Aladárra érlette s ezzel a kettős lovagias affér, legalább ilyen formák között véget ért.

Sorsolás a képtárlaton.

Ezer korona értékű utalvány.

A holnapi sétahangverseny.

A debreczeni műpártoló egyesület ez évi kiállításán a tagok közötti sorsolást tegnap, hétfőn este tartotta meg. Az összes tagok nevei közül Bakos Tibor kisleánya a következő nyerőket és nyereményeket húzta ki a szerencsekerékből, akik között az egyesület 1000 korona értékű utalványt oszt szét és pedig:

Dr. Derekaszy István nyereménye 300 korona, Dávidházy Kálmán 200 kor., Szőlőssi Ferenc 200 korona, Özv. Lux Albertné 100 korona, dr. Somogyi Zoltán 100 korona, dr. Jászy Viktor 50 korona, Szűcs Kálmánné 50 korona. A sorsolás után tíz tag külön sorsolást rendezett, melynek értékét, összesen 100 koronás összegét dr. Jászy Viktor nyerte meg. A nyerők ezen értékig a kiállított műtárgyakból 11-én estig választhatnak.

Holnap, kedden délután 5 órától 8 óráig Veres Tóni zenekara tart a kiállításon sétahangversenyt, melyre a tanulójegyek nem érvényesek.

Egy szerb rágalom.

Kossuth Ferencet hazaárulással vádolják.

Hogy paktált egy szerb vezérrel.

Szerbiából s így hát különösen Belgrádból, amióta a balkáni mozgalom megindult, sok olyan keptelen s örütségeit tekintve egyenesen hajmeresztő hírek kerültek forgalomba, hogy a bosszankodás helyett mosolyogni kellett rajta. Az agyrémes, fantasztikus meséknek igazi hazug-koronája azonban csak most született meg.

Egy Berlinei keresztül jövő belgrádi távirat most azzal a szenzációval lepi meg a világot, hogy Kossuth Ferencz hazaáruló. A távirat szerint Passics miniszterelnök kijelentette, hogy Kossuth Ferencz paktált Tornicsón spanyol szerb vezérrel, aki nekijelentette, hogy Bosznia-Hercegovina annektálását a magyar parlament nem fogja elfogadni. Passics eme örületes kijelentésében azt is jelzi, hogy szükség esetén iratokkal is tudja bizonyítani szavai igazságát.

Ennyit mond a távirat, de e szemérmetlen rágalmat már igazán nem lehet lenézni mosolygással elintézni. Olyan keptelen meggyanúsítás ez, hogy akarjuk hinni, hogy nem Passics szá-

jából eredtek, hanem a szerb sajtó örületeinek valami újabb torzszülötte.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk legközelebbi száma a keddi nyomdamunkaszünet miatt csütörtökön hajnalban jelenik meg.

— A debreczeni lelkészválasztás. Napról napra közeledik a debreczeni papválasztás és napról napra különböző s változó kortesfogásokét röpitenek egy-egy pályázó érdekében a választók közé úgy, hogy a közönség alig tudja tájékozni magát és óhajtván várja azt a napot, amikor a pályázók hivatalos meghallgatásával véleményét és szavazatát valamelyik pályázó érdekében leszögezheti. A magunk részéről is azon a véleményen vagyunk, hogy a pályázók közül a jelöltek meghallgatásának és ne vakon menjen a választóközönség az urna elé. Óhajtjuk s kérjük ezt, mert a pályázók között olyan jelölt is van, mint Zih Sándor berettyóújfalui lelkész, kinek egyéni és szónoki kiválóságáról ismerői elragadtatással beszélnek, mely véleményhez mi, az ő ismerői is a legtisztább meggyőződésel csatlakozunk. De megköveteli ezt a nagyközönség érdeke is, mert mégis az egyházhoz nem méltó dolog volna, hogy a legszerényebben, kortesfogások nélkül dolgozó, egyébként azonban a legkiválóbb, legszebb férfikorában levő pályázó esnék el a kevésbé érdemesekkel szemben.

— A debreczeni szabadiskolában (Simonty-u. 1-c. sz. II. em.) ma, kedden d. u. 7-7 óráig Jászy Viktor dr. jogakadémiai tanár a „Nő kérdés”-ről fogja folytatni tanulmányos előadását.

— Medgyaszay Dezső meghalt. Debreczen város tisztikarának gyászja van. Egyik tiszttviselője, Medgyaszay Dezső árvaszéki ülnök tegnap meghalt. A tanács mai ülésén parentálta el a kiváló tiszttviselőt Kovács József polgármester. A magisztrátus részvétét fejezi ki az özvegynek és a tisztikar gyászjelentést ad ki a haláláról.

— Debreczen Miskolc első közgyűlésén Miskolc városa nemrég lépett be a törvényhatósági joggal felruházott városok sorába. Mint ilyen első közgyűlését e hó 14-én tartja meg, amelyen egyszersmint főispánját, Kubik Gyulát is beiktatják méltóságába. Az ünnepségekre Debreczen városát is meghívta Miskolc. A tanács mai ülésén úgy határozott, hogy Kovács József polgármestert és Körner Adolf tanácsnokot küldi ki Miskolc város nevezetes első közgyűlésére.

— Hajdúvármegye a Ne Temere ellen. Debreczen város törvényhatósága egyik legutóbbi közgyűlésén megbotránkozással tiltakozott a „Ne Temere ellen” tiltakozásának a megye azzal adott ki fejezést, hogy felszólította az összes vármegyét és társhatóságokat, hogy a nemzeti kormány szárnyai alatt növekedő

amerikai áramlat ellen teljes erélyvel tiltakozzanak. Ezt a határozatát pártolással előjából megküldötte az összes törvényhatóságoknak és így többek között Hajdúvármegyének is. Wessprémy Zoltán főispán ma kapta kézhez Debreczen város ismert határozatát és azt a legközelebbi december 15-én tartandó közgyűlése elé terjeszti.

— Házasság. Fényes esküvőnek lesz színhelye holnap a Deák Ferenc-utcai izraelita templom. Gábor Jenő dr., a debreczeni ügyvédi karnak fiatal de kiváló képzettségű tagja vezeti oltárhoz e hó nyolcadikán, kedden, déli fél egy órakor Kardos Margit urleányt, Kardos Samu dr. nak, a népszerű debreczeni ügyvédnek és neves írónak nagyműveltségű, bájos leányát.

— Bádogosmesterek a bábaképezdén. Czobor István budapesti szerelőmester vasárnap befejezte szakelőadásait az ipartestületen, melyeket mindvégig élénk érdeklődés kísérte. Záradékkul vasárnap délután Rédei Rezső dr. vezetésével a szakelőadó és hallgatósága metekintették a bábaképezde mintaszerű berendezését, hol bő alkalmuk nyílt a szakelőadásokon hallottakat gyakorlatilag értékelni. Nagy figyelemmel hallgatták Kántor Géza főgépész szakavatott és kimerítő előadását az intézet nyugoteurópai színvonalon álló berendezéséről, mely mellett egy központ látja el a több külön álló épület fűtését, villanyvilágítását, ugyanaz a központ szolgáltatja az óriási konyhába, valamint a ruhamosoda és gézruhaszárítóba szükséges energiát a főzéshez és mosáshoz. Mindez a nagyszerű berendezés szorosán az intézet neves igazgatója, Kenézy Gyula dr. intenciói és utasítása szerint készült, valamint hogy az egész nagy intézetben uralkodó rend, tisztaság is minden részleteiben az ő humánus lelkének nemes conceptióját tükrözi vissza.

— Halálozás. Özv. Tóth Ferencné urnó. született Szik Róza, e hó 26-án 73 éves korában Debreczenben elhunyt. Temetése e hó 8-án délután 2 órakor lesz Nagyváradon.

— A kereskedelmi kamarák a minisztériumban. A kereskedelmi miniszter titkári értekezletre hívta össze a kereskedelmi és iparkamarák titkárait. Az értekezlet a minisztérium nagy tanácstermében e hó 10-én délelőtt kezdődik. Ezt megelőzőleg a titkárok 9-én a budapesti kamaránál előértekezletet tartanak. Ugyancsak a kereskedelmi miniszter december 14-ére összehívta a minisztérium tanácstermébe az országos vámügyi tanácsot s abba a kamarák állandó képviselőit. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara részéről mindkét gyűlésen Szávay Gyula titkár vesz részt.

— A Boka hangverseny. Tisztelettel értesitem mindazokat, akik a f. hó 11-én tartandó Boka-émlékünnepre páholyt és támlásszéket jegyeztek elő, hogy a jegyek december 9-én és 10-én a színházi pénztárnál kiválthatók a rendes időben és a rendes áron. Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

— Gyilkosság az országúton. Tegnap este kilenc óra után a hadházi vágóhid mellett a debreczen-nyiregyházi állami úton egy holttestet találtak. A holttest az országút árka mellett feküdt, orszáma le volt húzva s félig meg volt

akkor cselekszik helyesen, ha liszt, kávé, tea és egyéb fűszer cikkeket az alábbi czégnél szerzi be, mert alig nyílt meg, már is a legolcsóbb és legpontosabb bevásárlási forrásnak van elismerve. Pollák Zsigmond, Hatvan-utca 7. szám. <<<

Minden házi asszony

fagyva. A vizsgálat megállapította, hogy az agyonvert ember **Fanics Lajos** nádudvari lakos volt.

— **Sepia-képek.** **Letzter József** műtermének kirakataiban nap-nap után sorozatos új képek vannak kiállítva. A tegnapi este közszemlére kitett mintegy ötven darab kép, meleg **sepia** színével és rendkívül izléses keretezésével pompásan hat a nézőre, akik tömegesen keresik fel **Letzternek** mindig érdekes művészi kirakatait.

— **Végzetes játék** **Nádudvarról** jelenti tudósítónk, **Mazul Andor** 8 és fél éves fiúcska az udvaron játszadozott. E közben az udvarban levő lovak mellé került. A ló a szerencsétlen kis fiút fejbe rugta, úgy, hogy a gyermek koponyarepedést szenvedett. A súlyosan sérült gyermeket a debreczeni kórházban vették ápolás alá.

— **A fegyverneki vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy **Fegyvernek** községben folyó évi november 16-án elmaradt országos vásárért december 21-én pótvásár tartassék.

— **Ideg és izomerősítő svédgymnastika.** (Nem Sander-féle) **Batthyányi** utca 3-ik számú házban. **Magvassy Pál** nyug. tornatanár, ki városunkban három havi időtartarra a kor igényeinek megfelelő svédgymnastikát f. évi december hó 14-én nyit meg. Minthogy az orvosi tudomány már réven megállapította, hogy a svédgymnastika gyakorlatok az emberi test szerkezetére a legjobb és rendkívül jóhatással bírnak; miért is **Magvassy** ur svédgymnastikáját a nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk.

— **Gummi különlegességek** **Györfi Sándor** kötszerésznél **Simonnfy**-n. 2. sz. a.

— **Olla** a legjobb gummi különlegesség egyedüli raktár **Schön Sándor** keztyű, kötszer és orvosi műszerára.

— **Újtöltésű zseb villanylámpák** érkeztek **Mentze Henrik** újdonságok áruházába **Kossuth**-u. 4. sz. darabja 2.40, 4.— és 5.— korona, után töltés 1.20 korona.

— **Meglepő karácsonyi ajándékok,** u. m. faégetési tárgyak és készülékek, olaj és vízfestészeti dobozok. Dobozos levélpapír különlegességek, asztali tentatartók, csinos képek rímában. Levelezőlap és fénykép-albumok. Emlék és naplókönyvek, valódi aranytöltő tollak, legfinomabb angol és solingeni zsebkések legolcsóbb árakban kaphatók: **Thaisz Arthur** papírnagykereskedésében, „**Bika**” szálloda mellett.

— **Nagy karácsonyi könyvvásár** **Antalfy Józsefnél** **Piszc** utca 44.

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Február 8. debreczeni bizományos távirati jelentés
Budapest, 1908. december 7.

Készárú 2 és féltől 5-ig drágább, határidők al landók.

1909. októberi buza	11.80—31
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	12.99—00
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	—
1909. áprilisi rozs	10.88—89
októberi zab	—
1908. májusi szilva	—
1909. áprilisi zab	8.88—89
1909. májusi tengeri	7.59—60
1908. júliusi	—
1908. szeptemberi tengeri	—
1909. augusztusi tengeri	—

Nyilatkozat.

Ungerleider Gábor ellenünk oly **hazug rágalomokat** tartalmazó hirdetést közölt, a melyet becsületünk és tisztességünk nem engedi elhalgatni.

Ezennel kijelentjük, hogy malmából önként lépünk ki és pedig azért mert éppen ő volt az, aki az örlető közönséggel szemben olyan eljárásra kényszerített bennünket, ami egyéni tisztességünkkel ellenkezett.

Jól tudjuk, hogy az egész manőver csak arra szolgál, hogy a most megnyitott **Hungária** hengermalomnak ártsen. de a közönség ismeri viselt dolgait a **kicsi Berta malomnak**, mely „**nagyra**” hirdeti magát.

Miután sértőnek találtuk azt, az „**uri emberhez** nem méltó hangot, a melyben rólunk volt alkalmazottairól hazugságot írt, ezért ügyvédünk útján megtettük ellene a sajtóbírósnál a feljelentést és az illetékes bíróság lesz hivatva kideríteni a valót, hogy kinek fér szó egyéni és üzleti tisztességéhez.

A nagyközönségre bizzuk az eljárás elbírálását. Mi részünkről az ügyet befejezettnek tekintjük, miután ilyen emberrel nem tartjuk érdemesnek tovább is foglalkozni.

Debreczen, 1908. decz. 7.

Horváth Mihály, **Toth János**
Kiss János.

Gyakornokot keres

évi **700 korona** kezdő fizetéssel s nyugdíj jogosultság mellett

az „**Adria**” biztosító társaság

debreczeni vezérügynöksége (**Arany János**-u. 1. Pályázóktól megkívánatik a kereskedelmi végzettség.

A cs. kir. szab. **Adria** bizt. társulat debreczeni vezérügynöksége.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Függyönyök,

Ágy- és Asztalterítők, Flaneltakarók.

Linoleum.

Valódi persa szőnyegek nagy raktára.

A ki házat

földet, szőlőt cserélni, venni vagy eladni kíván, aki olcsó pénzkölcsönhöz akar jutni,

aki haszonbérelni vagy bérbe adni akar,

aki nőszülni vagy férhezmenni óhajt forduljon bizalommal

Tarr Mihály

közvetítő irodájához, **Hatvan**-utca 5. ahol ezen ügyletek olcsón leonyolítottatnak.

MERKLER SOMA

nap és esernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizáról fog franczia mellfűzőkben

nagy választék 8 koronától feljebb.

!! KARÁCSONYRA !!

Arany-, ezüst ékszerárak, brilliánt és gyémánt gyűrűk, fülbevalók, férfi és nőiarany-, ezüst zseborák, óralánczok és minden e szakmához tartozó cikkek, menyasszonyi és más alkalmi ajándéktárgyak dus választékban, a legmegbízhatóbban és legolcsóbban beszerezhetők

Kostya János

ékszerésznél

Debreczen, **Széchenyi**-u. 1. sz. a ref. Kistemplom mellett.

Ekszert, zseborát

bizalommal

jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél

lehet vásárolni.

Debreczen, **Piac**-utca 24. sz.

Fehérlő-szálloda épület.

Smooing öltönyök a lelegegánsabb kivitelben kaphatók

NEUMANN M.

cs. és királyi udvari ruhaszállító cégnél

DEBRECZEN, **Piac**-utca 51.

A főpostával szemben.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője.
Iroda Debreczen, Piacz-utca 77. sz. az udvarban.
Telefon sz. 567. Telefen sz. 567.
A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, fiúletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakértelemmel és igen jutányos árban készíti.
Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző műterme

Debreczen, Piacz-u. 61.

Mérték után rendelkezve bármilyen érzékeny alakra 6 óra alatt készít legkényelmesebb

midert

kitűnő egyenestartókat.

Kirakatba készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár kész fűzőkben legolcsóbb árakban.

Vigyázz! Kékra festett kirakat. Vigyázz Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár!

Siessen mindenki kibaszni az alkalmat, mert csak december 31-ig tart a vásár, ez idő alatt meglepő olcsó árakban kerülnek eladásra: Karácsonyi és Újévi ajándékok.

- Szép barchetek . . . 20 krtól.
- Gyönyörű flanelok . . . 25 „
- 120 cm. div. szövetek 36 „
- 120 „ „ „ 68 „
- 120 „ angol „ 68 „
- 120 „ sima „ 55 „
- 120 „ „ „ 86 „
- 110 „ „ „ 96 „ 3 frtig.
- Remek selyem blóuzok . . . 2.50 től
- Elegáns selyem schálak . . . 1.—
- Selymek óriási választékban.
- Flanel és Barchet alsó ruhák.
- Elegáns posztó aljak 3 50.
- Szörme boak és paplanok.

Tömerdek maradék minden áron!
Molnár V. J. és Társa fiókja
Kossuth és Batthány-u. sarok
színházzal szemben.

Figyelem!

Fűszer bevásárlásai előtt el ne mulassza megtekinteni

Lindenfeld J. Jenő

fűszer és gyarmatáru nagykereskedését Pénzügyi-palota. Városház-utca 2.

Mindennemű fűszerek, zárt palackokban édesített és szeszes italok, asztali borok, naponta friss pörkö ésű kitűnő zamatú pörkölt kávé, állandóan friss uradalmi tea vaj legolcsóbb napi árak mellett.

Disznóöléshez saját darálású örökös fűszerek, valódi rózsza és édes nemes paprika különlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Saját érdekében tegyen próbát a rendelést.

Lindenfeld J. Jenő
fűszer nagykereskedő, Pénzügyi palota.

Van szerencsém értesíteni, a n. é. közönséget, hogy saját termésű vámospécsi homoki

כשר fajboraimat

ugymint: Rizling, Ezerjő, Furmint, Bakar és más különféle fajú vörös boraimnak dugaszolt üvegekben való elárusítását újból megkezdtem és legolcsóbb napi árakon árusítom.

Minden faj ültetni való sima vessző olcsón kapkato.

Valódi házi boreczet.

Tisztelettel

Gelberger (József kir. herceg-u. 52.)

SCHRADER GYULA likörpatron

törvényi jog védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és tábla likör, keserű és pálinka sb. 100 fajtaban kapkato. Egy patron ára, 2/3 literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader

Feuerbach-Stuttgart.

Brosura előismerésekkel főraktáram által Ausztria Magyarország részére

Wilh. Maager, Wien, III/3. am Heumarkt 3.

Sarkadi Gyula tüzfifa kereskedő.

A n. érdemű közönség szives tudomására hozza, hogy

tüzfifaraktáramban,

mely Postakert 5. szám alatt van, mindenkor raktáron tartok a legjobb minőségű

száraz tüzfifát,

megrendeléseket elfogadok, u. m.: cser, tölgy, bükk gyertyán és vargatóra, ölenként mm. és vaggon számra mindenkor a legolcsóbb árakban számítom

Gyors és pontos kiszolgálás!

Megrendelések felvételnek.

ROSENFELD LAJOS,

Arany János-utca 15.

aki egyszeresmind gondoskodik a pontos kiszolgálásról.

Legbiztosabb szépitőszere a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkiválóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1-2-3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb rektára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyezerezzéni

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

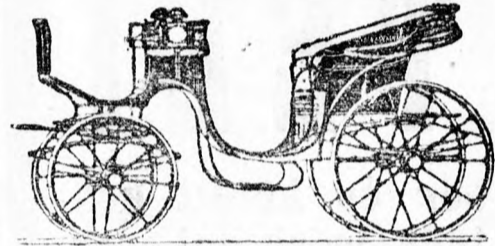
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496

Fábián László

kocsigyára

DEBRECZEN, Halvan-utca 61. szám.

Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit. Régi kocsikat újakra becserél Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyobb Bajuszpedra

Szép a bajusz

a háron

HAJDUNÁGI PEDRO-VAL

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyezerezzéni

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

A Harmat Crème

arczszépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszer-tára.

Debreczen,

Főplacc 31., a városházzal szemben.

Ilona szalon Brikket.

Az egyedüli szagnélküli kőszén, fűtéshez legalkalmasabb és legtakarékosabb. Bármilyen kályha fűtéshez is használható. Kapható minden fűszerüzletben.

Állandóan van raktáron legjobb minőségű

Tüzifa raktár **Tüzifa raktár**
kőszén és faszén.

Tisztelettel

Varga Károly

szén kereskedő

Debreczen, Arany János-utcával szemben.

Telefon 465.

Telefon 465

TÉLI

bőr és kötött keztyük, ingek, gallérok, kézelők nyakkendők, zsebkendők és harisznák!

Sarczipők!

Gummi különlegességek!

Győrfi S.

kesztyű-, kötözés- és divat áruháza.

Simonffy-ut. városi bérpalota.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Plac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönnyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

150000 korona vagyonnal

biró hajadon,

földbirtokos leánya, 21 éves férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthie előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfelelhettünk. Forduljon minden házassulandó Schlesinger céghez. Berlin 18.

Hentes urak figyelmébe.

A beállott téli idény alkalmából ajánlom b. figyelmükbe törött fűszer és valódi szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességeimet. Zsírpaper, patentpaper és papirzsákok legolcsóbb rapi árban

Tessék próbarendelést csinálni.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer és gyarmatáru nagykereskedésén
Debreczen, Pénzügyi palota.

Városház-utca 7

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

irodája

nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.

Telefon 558. szám.

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannáktan:

1 liter háztartási	28 fillér
1 liter szalon	32 "
1 liter csillár	36 "
1 liter amerikai csillár olaj	40 "

a legpontosabban eszközl

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Térei-féle üzlet Hatvan u 13. sz.
Telefon 621.

Téli fürdő-cura a Félix-gyógyfürdőben.

Europa leggazdagabb természetes forró és meleg kónes források, hőfok = 49 c. = 17 millió liter viz napi mennyiség. Csuz. (Rauma) kőszvény és bérhajok stb. ellen. Fürdő- és ivó gyógymód. Szobákból a fürdőkhöz vezető zárt folyosók állandóan fűtve vannak, bármily időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szoba, fűtés, világítás és fürdés naponta 7 kor.

Vasut állomás, posta, távirada, interurban telefon a fürdő telepen.

Pospektust ingyen küld

az Igazgatóéág.

Legolcsóbb férfi ruha

bevásárlási forrás

Grünfeld Adolf és Társánál

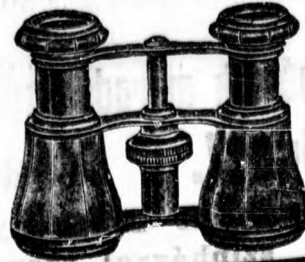
Debreczen, a kistemplom mellett.

Alkalmos karácsonyi és újévi ajándékokat Löbl Gyula és Társa

Plac-utca 63. szám, Szent Anna-utcával szemben.
Színházi nyeles látszóvek, Lorgnettek.
Arany szemüvegek és orrcsüptetők.

Fényképészeti készülékek Amerikai tornakészülékek, Gramaphonok és lemezek nagy választékban kaphatók.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz utca 72. szám alatti Ganz-
iéle részvénytársaság által bérelt
nagy utcái üzlethelyiség, megfelelő
nagy **pinceszaktár** helyiségekkel
együtt a jelenlegi bérlő távozása
miatt 1909. január 1-től kezdődőleg

bérbe adatik.

Értekezhetni Lukács Emil ügy-
védi irodájában.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Franczia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piacz-u. 23

MOLNÁR FERENCZ

Zádor Lajos utóda
női divattermében .

Debreczenben, Főtér, városház-épület.

Alkalmi vásár

f. é. decz. 31-ig bezárólag előnyös mérsékelt árakban.

Csakis finom divatozikkék: ugymint

Costüm posztók, valódi gyapju, ruha és blouz szövetek,
szines és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és csipke
blousok, színházi paletok és Sállak.

Mult idényből visszamaradt felöltők félárban árusítatnak ki.

A legolcsóbb „Czipők“ bevásárlási forrása.

Neumann Testvérek cég

Telefon 434.

„a Tiszapalotában Piacz-u. 18. szám.“

Telefon 434.

Rendkívüli alkalom.

Női borjubőr	czuggos	2.60	Férfi vikszosbőr	sima	2.75
"	fűzős	2.60	" borjubőr	betétes	3.--
" Chevrobőr	czuggos	3.75	"	Bergst	3.50
"	fűzős	3.75	" Chevrobőr	czuggos	4.50
"	gombos	4.--	"	Bergst	4.50
" Boxbőr	czuggos	4.--	" Boxbőr	czuggos	4.50
"	fűzős	4.--	"	Bergst	4.50
"	gombos	4.25	Fü borjubőr	czuggos és bergst	2.50

Gyermek borjubőr faszeges 1 frt. 40-től és leány 1 frt. 80-tól feljebb.
Kalapok, sapkák, fehérneműk és nyakkendők csodálatos olcsón. Erős fiú és
férfi Csizmák nagy választékban és olcsón kaphatók.

Bátorkodom a n. é. közönség tudomására hozni, hogy sikerült egy olyan **művezetőnőt** meg-
nyernem salonom részére, ki a nagyobb külföldi salonokban nyert ismeretsége és szaktudása folytán a
legkényesebb ízlés és munka kivitelét biztosítja.

Amiért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Vanger Sándor Batthyányi-utcza I.

Párisi mintára berendezett női-divat salon

Készít a legelőnyösebb árak mellett: **alkalmi és menyasszonyi Toilettek, szörme felöltők, costü-
mök, színházi belépők** stb.

Telefon 216.

Gyászruhákat a legrövidebb idő alatt.

Telefon 216.

A Nagy Karácsonyi vásár

20 napig tart

ifj. Klein Ignátznál, Piacz-utcza.

Kistemplommal szemben.

Ez idő alatt az összes raktárron levő áruk igen olcsó árban beszerezhetők, ugymint
Színházi schálak, színházi köpenyek, angol szövetek, barchetek, jäger áruk, női fel-
öltők és boák. I. Messalin selyem 1 frt 10 kr. Taft selyem 75 kr. 1 frt, 1 frt 28 kr.

Kérem a nagyérdemű közönséget áruim olcsóságáról meggyőződést szerezni.

Menyasszonyi kelengyék igen olcsón.

December hó 31-ig tart a
Nagy karácsonyi vásár
Szépe Lajos női divat áruházában
 Kossuth- és Sas-utcza sarkán.

Olcsó áron lesznek eladva:
Barchetek, Flanelek, Cibelinek, Angol kelmeék és
mindenféle téli áruk.

Occasio Karácsonyi vásár. Occasio
 1908. december 31-ig. 1908. december 31-ig.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piac-u., a főpostával szemben.

Nagyszámu igen tisztelt vevőinek kedvezni akarván, az alább felsorolt
 cikkek rendkívüli olcsó árakban lesznek elárusítva 1908. december 31-ig.

Szörme felöltő	16.---	Csipke blouz	4.75	Angol alj	2.90
Plüsch felöltő telh. nyak	9.50	Selyem blouz	4.50	Angol alj mintás	2.25
Plüsch felöltő barna	12.---	Selyem angol blous	7.50	Angol alj gyanju kelme	5.---
Bársony női felöltő fekete	12.50	Flannel blouz	1.50	Angol alj finom kivitel	7.50
Bársony női felöltő barna	15.---	Flannel blouz l. rendű	2.---	Pongyola Mosó	4.---
Női felöltő téli hosszú	11.---	Szövet blousok	5.---	Pongyola Cretton	3.50
Női felöltő téli félhosszu	8.---	Bársony blous	5.---	Pongyola batist	7.50
Női felöltő téli rövid	6.25	Csipke blous Modellek	12.---	Pongyola Modellek	10.---

Szörme, Plüsch, bársony, posztó felöltő, modellek rendkívül olcsó árban.

Külön mérték osztály. Előzékeny, pontos kiszolgálás. **Szolid árak.**

Kereskedők Vendéglősök Kávésok Czukrászok

és a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom

tojás nagykereskedésemet.

Raktár és iroda: Debreczen, Csapó-u. 27. sz. Az udvarban.

Mindenkor kapható kizárólag elsőrendű tea, főző és meszes tojások, válogatott tojások,
 melyeknek jóságáért a felelősséget elvállalom.

Szolid, pontos és a legolcsóbb kiszolgálásról, hogy mindenki meggyőződjön a n. é. közönség, szíveskedjek egy próbarendelést nálam eszközölni, a midőn megfog győződni, hogy nálam olcsóbban vásárolhat mint a Piaczon.

Szíves pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

WALTNER SAMUEL

Nagyobb megrendeléseket házhöz szállítok.

tojás nagykereskedő

